

SEMINARER

SEMINAR 1

Demens er på den sundhedspolitiske dagsorden - hvor bevæger vi os hen nu?

Christine E. Swane, kultursociolog, ph.d., direktør og forskningsleder i Fonden Ensomme Gamles Værn

Resultatet af års hårdt benarbejde har taget form: Vi har fået en National Handlingsplan, en pulje i Sundhedsstyrelsen til styrkelse af arbejdet med mennesker med demens, og demensvenligheden breder sig på alle niveauer i sundheds- og omsorgssektoren. Men diagnoser og demenssprog er et tveægget sværd. På samme tid, som vi sætter fokus på demenssygdom og søger at imødekomme de særlige omsorgsbehov, adskiller vi måske også livet med demens fra mere almenmenneskelige behov og strukturer. Seminaret lægger op til at diskutere balancen mellem på den ene side at have særligt fokus på et enkelt sygdomsområde – og på den anden side at se sygdom som en del af livet og alderdommen. Hvordan imødegår vi stigmatisering og øget frygt for demenssygdom og alderdom?

Seminaret bygger videre på Christine E. Svanes hovedoplæg, med dilemmaerne i Demensvenlighed.

Gitte Kirkegaard har et kort oplæg om, hvordan man har kæmpet med at få demensvenlighed ind i demensstrategien i Haderslev kommune. Men hvad var det, og hvad skulle der til, det var der ikke en opskrift på. Så slutresultat var, at der ikke skulle være et ensidigt fokus på demensvenlighed, men via en stor konference i Haderslev Kommune fandt man et andet slogan: ”Vi vil være sammen om demens”.

Gitte Kirkegaard påpeger, at risikoen ved demensvenlighed er, at alle mennesker med *demens* bliver forstået som ens, men *mennesker* med demens har ikke samme behov, de har ikke allesammen brug for Erindringsdans, en gyn-

gestol eller de samme sygeplejefaglige metoder.

Seminariet lagde op til dialog og debat med og blandt deltagerne.

Der var en god og nuanceret debat omkring de fordele og ulemper der er ved italesættelse af demensvenlige kommuner og demensvenner.

Nogle tilhørere ligestiller demensvenlig med handicapvenlig, at der tages højde for generelle funktionstab ved demens i planlægning og indretning. Flere giver udtryk for stor lettelse over, at det bliver italesat, at hvis demensramte skal have en særlig demensvenlig behandling, kan det også betyde, at mennesker med demens føler sig anderledes/stigmatiseret. Der er debat om fordele og ulemper ved badges, der kan bruges i det offentlige rum for at signalere, at man har et handicap, så der kan tages hensyn. En mærkat som blinde har brugt i det offentlige rum i mange år.

I debatten bliver det tydeligt, at der ikke er en entydig definition på demensvenlig. Hvad der er godt for demensramte er også godt for mange andre mennesker.

Flere påpeger, at det er vigtigt at være opmærksom på at Demensvenlig-kampagnen kan blive en skræmmekampagne, der skaber billeder på alt det svære, adfærdændringerne – skaber frygt. Men for mange ældre opleves demens ikke som en katastrofe.

Demens er på den sundhedspolitiske dagsorden – hvor bevæger vi os hen? Det kom der ikke noget entydige svar på, men debatten viste tydeligt at deltagerne opfatter *mennesker* med demens som meget forskellige. En demensdiagnose gør ikke, at alle får samme behov eller takler at leve med demens på samme måde.

